Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)

της 20ής Δεκεμβρίου 2017*

«Αίτηση αναιρέσεως – Δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών – Παροχή εξωτερικών υπηρεσιών διαχειρίσεως προγραμμάτων και έργων και παροχή τεχνικών συμβουλών στον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής – Διαδικασία με σύστημα προτεραιότητας – Στάθμιση επιμέρους κριτηρίων στο πλαίσιο των κριτηρίων αναθέσεως – Αρχές της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας – Πολλαπλή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως – Πλημμελής αιτιολογία – Απώλεια ευκαιρίας – Εξωσυμβατική ευθύνη της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Αίτημα αποζημιώσεως»

Στην υπόθεση C-677/15 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που ασκήθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2015,

Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO), εκπροσωπούμενο από τον N. Bambara, επικουρούμενο από τους P. Wytinck και B. Hoorelbeke, avocats,

αναιρεσείον,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

European Dynamics Luxembourg SA, με έδρα το Λουξεμβούργο (Λουξεμβούργο),

Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ, με έδρα την Αθήνα (Ελλάδα),

European Dynamics Belgium SA, με έδρα τις Βρυξέλλες (Βέλγιο),

εκπροσωπούμενες από τους Μ. Σφυρή, Χ.-Ν. Δέδε και Δ. Παπαδοπούλου, δικηγόρους,

προσφεύγουσες-ενάγουσες πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους T. von Danwitz, πρόεδρο τμήματος, C. Vajda, E. Juhász (εισηγητή), K. Jürimäe και Κ. Λυκούργο, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: H. Saugmandsgaard Øe

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 11ης Μαΐου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την υπό κρίση αίτηση αναιρέσεως, το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Οκτωβρίου 2015, European Dynamics Luxembourg κ.λπ. κατά ΓΕΕΑ (Τ-299/11, EU:T:2015:757, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία το Γενικό Δικαστήριο:

– ακύρωσε την απόφαση την οποία έλαβε το EUIPO (στο εξής: επίδικη απόφαση) στο πλαίσιο της διαδικασίας ανοικτού διαγωνισμού AO/021/10, με τίτλο «Παροχή εξωτερικών υπηρεσιών διαχείρισης προγράμματος και έργου και παροχή τεχνικών συμβουλών στον τομέα των τεχνολογιών πληροφορικής», (στο εξής: επίμαχη σύμβαση) και την οποία κοινοποίησε στην European Dynamics Luxembourg SA με έγγραφο της 28ης Μαρτίου 2011, περί κατατάξεως της προσφοράς της στην τρίτη θέση βάσει του συστήματος της προτεραιότητας, με σκοπό την κατάρτιση συμβάσεως-πλαισίου, καθώς και περί κατατάξεως των προσφορών της consortium Unisys SLU και Charles Oakes & Co. Sàrl, αφενός, και της ETIQ Consortium, αφετέρου, στην πρώτη και στη δεύτερη θέση αντιστοίχως, και

– υποχρέωσε την Ευρωπαϊκή Ένωση να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη η European Dynamics Luxembourg λόγω της απώλειας ευκαιρίας να της ανατεθεί η σύμβαση-πλαίσιο με την ιδιότητα της πρώτης επιλεγείσας αντισυμβαλλομένης βάσει του συστήματος της προτεραιότητας.

Το νομικό πλαίσιο

2 Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ 2002, L 248, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 1995/2006 του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2006 (ΕΕ 2006, L 390, σ. 1) (στο εξής: δημοσιονομικός κανονισμός), ορίζει τους βασικούς κανόνες για το σύνολο των σχετικών με τον προϋπολογισμό ζητημάτων, όπως η σύναψη των δημοσίων συμβάσεων.

3 Κατά το άρθρο 100, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού, η αναθέτουσα αρχή γνωστοποιεί σε κάθε απορριφθέντα υποψήφιο ή προσφέροντα τους λόγους απορρίψεως της υποψηφιότητας ή της προσφοράς του και σε κάθε προσφέροντα, του οποίου η προσφορά κρίθηκε παραδεκτή και ο οποίος υποβάλλει εγγράφως αίτημα προς τούτο, τα σχετικά χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς καθώς και το όνομα του αναδόχου. Εντούτοις, κατά το δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου, η γνωστοποίηση ορισμένων στοιχείων μπορεί να παραλείπεται στις περιπτώσεις που θα εμπόδιζε την εφαρμογή του νόμου, θα ήταν αντίθετη προς το δημόσιο συμφέρον, θα έθιγε τα θεμιτά εμπορικά συμφέροντα δημόσιων ή ιδιωτικών επιχειρήσεων ή θα έβλαπτε, ενδεχομένως, τον θεμιτό ανταγωνισμό μεταξύ των εν λόγω επιχειρήσεων.

4 Με το άρθρο 149 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) 2342/2002 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 2002, για τη θέσπιση των κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 1605/2002 (ΕΕ 2002, L 357, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) 478/2007 της Επιτροπής, της 23ης Απριλίου 2007 (ΕΕ 2007, L 111, σ. 13), διευκρινίζονται οι υποχρεώσεις που υπέχει η αναθέτουσα αρχή όσον αφορά την ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων βάσει του άρθρου 100, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού.

5 Κατά το άρθρο 115, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΚ) 207/2009 του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ 2009, L 78, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015 (ΕΕ 2015, L 341, σ. 21) (στο εξής: κανονισμός 207/2009), το EUIPO είναι οργανισμός της Ένωσης και διαθέτει νομική προσωπικότητα. Σε κάθε κράτος μέλος, απολαμβάνει την ευρύτερη δυνατή ικανότητα δικαίου που αναγνωρίζεται από τις εθνικές νομοθεσίες στα νομικά πρόσωπα. Δύναται, ιδίως, να αποκτά ή να διαθέτει κινητή και ακίνητη περιουσία και να παρίσταται ενώπιον δικαστηρίου.

6 Κατά το άρθρο 118, παράγραφοι 3 και 4, του κανονισμού 207/2009, σε περίπτωση εξωσυμβατικής ευθύνης, το EUIPO υποχρεούται να αποκαθιστά, σύμφωνα με τις γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών, τις ζημίες που προξενούν οι υπηρεσίες του ή υπάλληλοί του κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο για την επίλυση διαφορών σχετικών με την αποκατάσταση των εν λόγω ζημιών.

Το ιστορικό της διαφοράς, η ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου διαδικασία και η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

7 Το ιστορικό της διαφοράς εκτίθεται στις σκέψεις 1 έως 28 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

8 Κατόπιν των επίμαχων περιστατικών, η European Dynamics Luxembourg, η Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ και η European Dynamics Belgium SA (στο εξής, από κοινού: European Dynamics Luxembourg κ.λπ.) άσκησαν, στις 6 Ιουνίου 2011, προσφυγή-αγωγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου για την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως. Κατόπιν παραιτήσεώς τους, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, από ένα εκ των αιτημάτων τους, οι ανωτέρω επιχειρήσεις ζητούσαν από το Γενικό Δικαστήριο:

– να ακυρώσει την επίδικη απόφαση, κατά το μέρος που με αυτήν η προσφορά της European Dynamics Luxembourg κατετάγη στην τρίτη θέση βάσει του συστήματος της προτεραιότητας·

– να ακυρώσει όλες τις λοιπές συναφείς αποφάσεις του EUIPO, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την ανάθεση της επίμαχης συμβάσεως στους διαγωνιζομένους που κατετάγησαν στην πρώτη και στη δεύτερη θέση βάσει του συστήματος της προτεραιότητας·

– να υποχρεώσει το EUIPO να καταβάλει χρηματικό ποσό ύψους 650 000 ευρώ προς αποκατάσταση της ζημίας που υπέστησαν λόγω απώλειας ευκαιρίας και λόγω της προσβολής της φήμης και της αξιοπιστίας τους, και

– να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα.

9 Προς στήριξη του ακυρωτικού αιτήματός τους, οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. προέβαλαν τρεις λόγους. Με τον πρώτο λόγο, προσήπταν στο EUIPO ότι παρέβη το άρθρο 100, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 478/2007, και το άρθρο 149 του κανονισμού 2342/2002, καθώς και την υποχρέωση αιτιολογήσεως, κατά την έννοια του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, καθόσον αρνήθηκε να τους παράσχει επαρκή εξήγηση ή επαρκή αιτιολογία σχετικά με την απόφαση περί αναθέσεως. Με τον δεύτερο λόγο, οι επιχειρήσεις αυτές προέβαλλαν «παράβαση της συγγραφής υποχρεώσεων», καθόσον το EUIPO στηρίχτηκε, με επαχθή για αυτές αποτελέσματα, σε ένα νέο κριτήριο αναθέσεως και σε νέα στάθμιση επιμέρους κριτηρίων αναθέσεως που δεν περιλαμβάνονταν στη συγγραφή υποχρεώσεων. Με τον τρίτο λόγο, οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. προσήπταν στο EUIPO ότι υπέπεσε επανειλημμένως σε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

10 Το Γενικό Δικαστήριο εξέτασε διαδοχικώς τον δεύτερο, τον τρίτο και τον πρώτο λόγο ακυρώσεως.

11 Καταρχάς, το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της εξετάσεως του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, έκρινε, στη σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η αρνητική παρατήρηση που διατύπωσε το EUIPO επί της προσφοράς της European Dynamics Luxembourg, κατά την οποία στις προσφορές που έλαβαν υψηλότερη βαθμολογία από τη δική της βάσει του πρώτου κριτηρίου αναθέσεως «η διαχείριση των μεταβολών και η επικοινωνία καθορίζονταν ως τα δύο ουσιαστικότερα καθήκοντα για την επιτυχή υλοποίηση του έργου», αποδεικνύει ότι το EUIPO προέβη σε στάθμιση των διαφόρων επιμέρους κριτηρίων στο πλαίσιο του πρώτου κριτηρίου αναθέσεως. Στη σκέψη 53 της αποφάσεως αυτής, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, δεδομένου ότι η ανωτέρω στάθμιση ούτε προβλεπόταν στη συγγραφή υποχρεώσεων ούτε είχε ανακοινωθεί εκ των προτέρων στους διαγωνιζομένους, το EUIPO παραβίασε, με επαχθή για τις European Dynamics Luxembourg κ.λπ. αποτελέσματα, τις αρχές της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας. Βάσει των ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 55 της εν λόγω αποφάσεως, έκανε εν μέρει δεκτό τον δεύτερο λόγο ακυρώσεως.

12 Εν συνεχεία, στο πλαίσιο της εξετάσεως του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι ορισμένες αρνητικές παρατηρήσεις που διατύπωσε το EUIPO όσον αφορά την αξιολόγηση της επίμαχης προσφοράς της European Dynamics Luxembourg βάσει του πρώτου και του δευτέρου κριτηρίου αναθέσεως βαρύνονταν με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Αφενός, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στη σκέψη 91 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, στο μέτρο κατά το οποίο η αρνητική παρατήρηση για την οποία έγινε λόγος στη σκέψη αυτή συνεπαγόταν παραβίαση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας, η ως άνω αξιολογική κρίση βαρυνόταν αναπόφευκτα και η ίδια με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως. Δεύτερον, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 102 της αποφάσεως αυτής, ότι η ως άνω αρνητική παρατήρηση, κατά την οποία η επίμαχη προσφορά δεν περιλάμβανε «κανένα παράδειγμα του παραδοτέου», επίσης βαρυνόταν με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, καθόσον δεν έβρισκε κανένα έρεισμα στη συγγραφή υποχρεώσεων. Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο δέχτηκε τον τρίτο λόγο ακυρώσεως σε σχέση με τις αιτιάσεις που αφορούσαν τις ίδιες αρνητικές παρατηρήσεις, και τον απέρριψε κατά τα λοιπά.

13 Επιπλέον, στο πλαίσιο πάντα της εξετάσεως του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε, στις σκέψεις 86, 89 και 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι διάφορες άλλες παρατηρήσεις του EUIPO σχετικές με την αξιολόγηση της προσφοράς της European Dynamics Luxembourg βάσει του πρώτου κριτηρίου αναθέσεως ήταν πλημμελώς αιτιολογημένες κατά την έννοια του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 100, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού, με αποτέλεσμα το Γενικό Δικαστήριο να μην είναι σε θέση να εξακριβώσει την ύπαρξη πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως σε σχέση με τις εν λόγω παρατηρήσεις.

14 Τέλος, ολοκληρώνοντας την εξέταση του πρώτου λόγου ακυρώσεως, και αφού, στη σκέψη 134 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αναφέρθηκε στις εκτιμήσεις τις οποίες είχε κρίνει ανεπαρκώς αιτιολογημένες στο πλαίσιο της εξετάσεως του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο απεφάνθη, στη σκέψη 135 της αποφάσεως αυτής, ότι η αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως περιείχε διάφορες πλημμέλειες.

15 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι έπρεπε να ακυρώσει την επίδικη απόφαση στο σύνολό της.

16 Προς στήριξη του αιτήματός τους αποζημιώσεως, οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ., όπως προκύπτει από τη σκέψη 137 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ζήτησαν την αποκατάσταση της απώλειας της ευκαιρίας να τους ανατεθεί η επίμαχη σύμβαση με την ιδιότητα του αναδόχου που έχει καταταγεί στην πρώτη θέση καθώς και χρηματική ικανοποίηση λόγω της ηθικής βλάβης που υπέστησαν λόγω της προσβολής της φήμης και της αξιοπιστίας τους.

17 Το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις θεμελιώσεως της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, βάσει του άρθρου 340, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, δεδομένου ότι οι διαπιστωθείσες ουσιαστικές παρανομίες ήταν εκ των πραγμάτων ικανές να επηρεάσουν την ευκαιρία να καταταγεί η προσφορά της European Dynamics Luxembourg στην πρώτη ή στη δεύτερη θέση βάσει του συστήματος της προτεραιότητας.

18 Εντούτοις, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι δεν ήταν αναγκαίο να εξακριβώσει την ύπαρξη προσβολής της φήμης και της αξιοπιστίας των European Dynamics Luxembourg κ.λπ., με το σκεπτικό ότι η ακύρωση της αποφάσεως περί αναθέσεως αρκεί, καταρχήν, για την αποκατάσταση της ζημίας που προκαλείται από τέτοια προσβολή. Ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δέχτηκε εν μέρει το αίτημα αποζημιώσεως και κάλεσε τους διαδίκους να προσδιορίσουν, κατόπιν μεταξύ τους συμφωνίας, το καταβλητέο ποσό της αποζημιώσεως.

Η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου και τα αιτήματα των διαδίκων:

19 Με την αίτηση αναιρέσεως, το EUIPO ζητεί από το Δικαστήριο:

– να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να απορρίψει το αίτημα περί ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως, καθώς και το αίτημα αποζημιώσεως που υποβλήθηκαν πρωτοδίκως,

– επικουρικώς, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση και να αναπέμψει την υπόθεση ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου,

– επικουρικότερον, να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, κατά το μέρος που υποχρεώνει την Ευρωπαϊκή Ένωση να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη η European Dynamics Luxembourg κ.λπ., και

– να καταδικάσει τις European Dynamics Luxembourg κ.λπ. στα δικαστικά έξοδα.

20 Οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. ζητούν από το Δικαστήριο:

– να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως και

– να καταδικάσει το EUIPO στα δικαστικά έξοδα αμφότερων των βαθμών δικαιοδοσίας.

Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

21 Προς στήριξη της αιτήσεως αναιρέσεως, το EUIPO προβάλλει τέσσερις λόγους αναιρέσεως εκ των οποίων ο πρώτος αφορά πλάνη περί το δίκαιο κατά την εφαρμογή των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας, καθώς και πλημμελή αιτιολογία, ο δεύτερος πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο ακύρωσε την επίδικη απόφαση λόγω της διαπιστώσεως πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως, ο τρίτος παράβαση του άρθρου 100, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού σε συνδυασμό με το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ και, ο τέταρτος πλάνη περί το δίκαιο και πλημμελή αιτιολογία, καθόσον η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δέχτηκε το αίτημα αποζημιώσεως των European Dynamics Luxembourg κ.λπ.

Επί του πρώτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Το EUIPO υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον έκρινε ότι ο καθορισμός νέων συντελεστών σταθμίσεως αναφορικά με το πρώτο κριτήριο αναθέσεως είχε ως συνέπεια τη μη τήρηση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας. Υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο κακώς έκρινε ότι η επίδικη απόφαση παραβιάζει τις αρχές αυτές κατά το μέρος που η αξιολόγηση της προσφοράς της European Dynamics Luxembourg στο πλαίσιο του πρώτου κριτηρίου αναθέσεως διενεργήθηκε με βάση συντελεστές σταθμίσεως των επιμέρους κριτηρίων του προαναφερθέντος κριτηρίου οι οποίοι ούτε προκύπτουν από τη συγγραφή υποχρεώσεων ούτε γνωστοποιήθηκαν στους διαγωνιζομένους. Κατά το EUIPO, η περιλαμβανόμενη στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως εκτίμηση, με την οποία αναγνωρίζεται «αυτόματος αιτιώδης σύνδεσμος» μεταξύ του καθορισμού των προαναφερθέντων συντελεστών σταθμίσεως και της παραβιάσεως των ανωτέρω αρχών, στηρίζεται σε εσφαλμένη ερμηνεία της νομολογίας του Δικαστηρίου και, επιπλέον, δεν είναι επαρκώς αιτιολογημένη. Ειδικότερα, το EUIPO μνημονεύει σχετικώς την απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2005, ATI EAC e Viaggi di Maio κ.λπ. (C-331/04, EU:C:2005:718).

23 Κατά τις European Dynamics Luxembourg κ.λπ., δεδομένου ότι το EUIPO δεν υποστήριξε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου ότι η προετοιμασία των προσφορών δεν επηρεάστηκε από συντελεστές σταθμίσεως που δεν είχαν προβλεφθεί με τη συγγραφή υποχρεώσεων, το ως άνω επιχείρημα, με το οποίο προσάπτεται στο Γενικό Δικαστήριο ότι δεν έλεγξε αν ο καθορισμός των συντελεστών αυτών είχε επιπτώσεις στα δικαιώματα των European Dynamics Luxembourg κ.λπ., και το οποίο διατυπώνεται για πρώτη φορά στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας, αποτελεί νέο και, ως εκ τούτου, απαραδέκτως προβαλλόμενο επιχείρημα.

24 Εν πάση περιπτώσει, ο λόγος αυτός είναι αβάσιμος. Οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, ότι το Γενικό Δικαστήριο ευθυγραμμίστηκε με την παρατιθέμενη από το EUIPO νομολογία του Δικαστηρίου, στο μέτρο κατά το οποίο, μολονότι δεν τη μνημόνευσε, εντούτοις διαπίστωσε ότι ο άνευ προηγούμενης γνωστοποιήσεως καθορισμός των ανωτέρω συντελεστών σταθμίσεως προκάλεσε σε αυτές βλάβη.

25 Τέλος, οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. φρονούν ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση είναι αιτιολογημένη επαρκώς κατά νόμο, δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν ήταν σε θέση να προβεί σε πλήρη εξέταση, ακριβώς διότι το EUIPO παρέθεσε αόριστα σχόλια και διότι η επίδικη απόφαση δεν περιέχει πειστικά επιχειρήματα και εύλογη συλλογιστική.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

26 Εκ προοιμίου, πρέπει να απορριφθεί η ένσταση απαραδέκτου που πρότειναν οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ.

27 Συγκεκριμένα, το EUIPO δύναται να ασκήσει παραδεκτώς αναίρεση στηριζόμενη σε λόγους που απορρέουν από την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αυτή καθεαυτήν και με τους οποίους επιχειρεί να αμφισβητήσει την ορθότητά της.

28 Εν προκειμένω, με τα επιχειρήματά του, των οποίων το παραδεκτό αμφισβητούν οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ., το EUIPO βάλλει κατά της ορθότητας της νομικής εκτιμήσεως που περιλαμβάνεται στην απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall κ.λπ. κατά Επιτροπής, C-176/06 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2007:730, σκέψη 17).

29 Όσον αφορά την επί της ουσίας εξέταση του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO, με τον λόγο αυτό, προσάπτει, κατά βάση, στο Γενικό Δικαστήριο ότι εφάρμοσε κατά τρόπο εσφαλμένο τη νομολογία του Δικαστηρίου που μνημονεύεται στη σκέψη 48 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και ότι κακώς έκρινε, στη σκέψη 53 της εν λόγω αποφάσεως, ότι το EUIPO καθόρισε παρανόμως συντελεστές σταθμίσεως των επιμέρους κριτηρίων στο πλαίσιο του πρώτου κριτηρίου αναθέσεως.

30 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση βαρύνεται συναφώς με πλάνη περί το δίκαιο.

31 Βεβαίως, οι αρχές της ίσης μεταχειρίσεως και της διαφάνειας των διαδικασιών για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων συνεπάγονται για τις αναθέτουσες αρχές την υποχρέωση να ακολουθούν την ίδια ερμηνεία των κριτηρίων αναθέσεως καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας (απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, SIAC Construction, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 43, καθώς και της 18ης Νοεμβρίου 2010, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, C-226/09, EU:C:2010:697, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

32 Συνεπώς, η αναθέτουσα αρχή δεν επιτρέπεται να εφαρμόζει σε σχέση με τα κριτήρια αναθέσεως συντελεστές σταθμίσεως ή επιμέρους κριτήρια που δεν έχει προηγουμένως γνωστοποιήσει στους διαγωνιζομένους (απόφαση της 24ης Ιανουαρίου 2008, Λιανάκης κ.λπ., C-532/06, EU:C:2008:40, σκέψη 38).

33 Εντούτοις, η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα, μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών, να καθορίζει συντελεστές σταθμίσεως για τα επιμέρους κριτήρια, οι οποίοι αντιστοιχούν κατ' ουσίαν στα κριτήρια που έχει γνωστοποιήσει εκ των προτέρων στους διαγωνιζομένους. Πάντως, ο εκ των υστέρων καθορισμός αυτός πρέπει να πληροί τρεις προϋποθέσεις και συγκεκριμένα, πρώτον, να μην τροποποιεί τα κριτήρια αναθέσεως της συμβάσεως που έχουν οριστεί στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού, δεύτερον, να μην περιλαμβάνει στοιχεία τα οποία, αν ήταν γνωστά κατά το στάδιο της προετοιμασίας των προσφορών, θα μπορούσαν να επηρεάσουν την προετοιμασία αυτή και, τρίτον, να μην έχει πραγματοποιηθεί με βάση στοιχεία τα οποία είναι ικανά να έχουν ως αποτέλεσμα δυσμενή διάκριση σε βάρος ενός από τους διαγωνιζομένους (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις της 24ης Νοεμβρίου 2005, ATI EAC e Viaggi di Maio κ.λπ., C-331/04, EU:C:2005:718, σκέψη 32· της 21ης Ιουλίου 2011, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά EMSA, C-252/10 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:512, σκέψεις 32 και 33, καθώς και της 14ης Ιουλίου 2016, TNS Dimarso, C-6/15, EU:C:2016:555, σκέψη 26).

34 Εν προκειμένω, οι επίμαχες διαπιστώσεις αφορούσαν τον καθορισμό συντελεστών σταθμίσεως των επιμέρους κριτηρίων στο πλαίσιο ενός από τα κριτήρια αναθέσεως, οι οποίοι ούτε είχαν προβλεφθεί με τη συγγραφή υποχρεώσεων ούτε είχαν ανακοινωθεί εκ των προτέρων στους διαγωνιζομένους, πράγμα το οποίο δεν αμφισβητεί το EUIPO. Επομένως, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε βασίμως να διαπιστώσει την παραβίαση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας χωρίς προηγουμένως να εξετάσει αν η μη τήρηση των τριών αυτών προϋποθέσεων προβλήθηκε και αποδείχτηκε ενώπιόν του.

35 Δεδομένου ότι το Γενικό Δικαστήριο, πριν κρίνει βάσιμη τη δεύτερη αιτίαση του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, παρέλειψε να ελέγξει κατά πόσον οι τρεις αυτές προϋποθέσεις, οι οποίες απορρέουν από τη νομολογία του Δικαστηρίου, συντρέχουν εν προκειμένω, πρέπει να γίνει δεκτός ο πρώτος λόγος αναιρέσεως, χωρίς να είναι αναγκαίο να εξεταστεί αν είναι βάσιμο το επιχείρημα του EUIPO κατά το οποίο το Γενικό Δικαστήριο, διαπιστώνοντας ότι η παραβίαση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας ήταν απόρροια του καθορισμού συντελεστών εκτιμήσεως των επίμαχων επιμέρους κριτηρίων, δεν τήρησε την υποχρέωσή του αιτιολογήσεως.

36 Δεδομένου ότι το τμήμα του σκεπτικού που παρατίθεται στη σκέψη 53 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως βαρύνεται με πλάνη περί το δίκαιο, θα πρέπει, κατά συνέπεια, να γίνει δεκτό, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 49 των προτάσεών του, ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση βαρύνεται με επιπλέον πλάνη περί το δίκαιο συνιστάμενη στο ότι το Γενικό Δικαστήριο,

δεχόμενο την ένατη αιτίαση του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, διαπίστωσε πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως σε σχέση με το επίμαχο πρώτο κριτήριο αναθέσεως. Πράγματι, οι σκέψεις 91 και 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να στηριχτούν στο ως άνω τμήμα του σκεπτικού, στερούνται αιτιολογίας. Η ανεπάρκεια αιτιολογίας, όμως, συνιστά λόγο δημοσίας τάξεως που ερευνάται αυτεπαγγέλτως (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 11ης Απριλίου 2013, Mindo κατά Επιτροπής, C-652/11 P, EU:C:2013:229, σκέψη 30 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

Επί του δευτέρου λόγου αναιρέσεως και του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

37 Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως και το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως που προέβαλε το EUIPO πρέπει να εξεταστούν από κοινού.

Επιχειρήματα των διαδίκων

38 Με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, το EUIPO υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο καθόσον, στη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σε συνδυασμό με τη σκέψη 121 της αποφάσεως αυτής, έκρινε ότι η πολλαπλή πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως που διαπιστώθηκε στις σκέψεις 91, 95, 96 και 97 έως 103 της εν λόγω αποφάσεως δικαιολογούσε την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως. Υποστηρίζει ότι από τη νομολογία του ίδιου του Γενικού Δικαστηρίου προκύπτει ότι στον προσφεύγοντα απόκειται να αποδείξει ότι η πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως είχε επιπτώσεις στο τελικό αποτέλεσμα της διαδικασίας αναθέσεως, πράγμα το οποίο το Γενικό Δικαστήριο έπρεπε επομένως να εξετάσει. Το EUIPO υποστηρίζει ότι, καίτοι η νομολογία αυτή αφορά την πλημμελή αιτιολογία, εφαρμόζεται επίσης στις περιπτώσεις πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως.

39 Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο όφειλε να εξετάσει αν η πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως αναφορικά με το πρώτο και το δεύτερο κριτήριο αναθέσεως στο πλαίσιο της αξιολογήσεως της προσφοράς της European Dynamics Luxembourg είχε ως συνέπεια να αλλοιωθεί ουσιωδώς το αποτέλεσμα της διαδικασίας αναθέσεως της επίμαχης συμβάσεως και, ως εκ τούτου, αν επιβαλλόταν ή όχι η ακύρωση της επίδικης αποφάσεως. Εντούτοις, κατά το EUIPO, το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει αν, ελλείψει της εν λόγω πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως, η προσφορά αυτή θα μπορούσε να καταταγεί στην πρώτη ή στη δεύτερη θέση βάσει του συστήματος της προτεραιότητας. Επομένως, το Γενικό Δικαστήριο, δεχόμενο ότι η προβαλλόμενη πλάνη εκτιμήσεως αποτελούσε επαρκή λόγο για την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως, υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

40 Όσον αφορά την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως αναφορικά με το δεύτερο κριτήριο αναθέσεως, η οποία διαπιστώθηκε στη σκέψη 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το EUIPO προσάπτει, κατ' ουσίαν, στο Γενικό Δικαστήριο ότι παρέλειψε να ελέγξει κατά πόσον η εν λόγω πλάνη είχε επίπτωση στο αποτέλεσμα της επίδικης αποφάσεως, και συγκεκριμένα δεν εξέτασε το ζήτημα του αν η αξιολόγηση των κριτηρίων αναθέσεως που δεν βαρύνονταν με πλάνη περί το δίκαιο αρκούσε αφ' εαυτής για να δικαιολογήσει την κατάταξη της προσφοράς της European Dynamics Luxembourg στη συγκεκριμένη θέση.

41 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO προσάπτει στο Γενικό Δικαστήριο ότι ακύρωσε την επίδικη απόφαση χωρίς να ελέγξει αν η πλημμελής αιτιολογία την οποία διαπίστωσε αρκούσε, αφ' εαυτής ή σε συνδυασμό με την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως που επίσης εντόπισε, για την αλλοίωση του αποτελέσματος της αποφάσεως αυτής.

42 Προς στήριξη του δευτέρου λόγου αναιρέσεως και του δευτέρου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO μνημονεύει δύο αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου.

43 Αφενός, το EUIPO υποστηρίζει ότι, οσάκις το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ανεπάρκεια αιτιολογίας της αποφάσεως περί αναθέσεως, ακύρωση της εν λόγω αποφάσεως βάσει του λόγου αυτού χωρεί μόνο στο μέτρο κατά το οποίο τα άλλα στοιχεία της αποφάσεως, τα οποία δεν βαρύνονται με τέτοιο ελάττωμα, δεν αρκούν για να τη δικαιολογήσουν (απόφαση της 10ης Απριλίου 2014, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-340/09, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:208, σκέψεις 115 και 116). Κατά το EUIPO, ο κανόνας που συνάγεται από την ως άνω απόφαση πρέπει να εφαρμόζεται κατ' αναλογίαν οσάκις το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως η οποία βαρύνει την απόφαση περί αναθέσεως.

44 Αφετέρου, το EUIPO υποστηρίζει ότι, όταν η βαθμολογία της προσφοράς βάσει ορισμένου κριτηρίου αναθέσεως στηρίζεται σε πολλές αρνητικές παρατηρήσεις, εκ των οποίων μία ή περισσότερες βαρύνονται με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, η εν λόγω βαθμολογία και η αξιολόγηση στην οποία βασίζεται δεν βαρύνονται με τέτοια πλάνη αν η εν λόγω βαθμολογία στηρίζεται επίσης σε παρατηρήσεις που δεν βαρύνονται με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως (απόφαση της 26ης Σεπτεμβρίου 2014, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής, T-498/11, μη δημοσιευθείσα, EU:T:2014:831, σκέψεις 196 και 197).

45 Κατά το EUIPO, εν προκειμένω, η βαθμολογία βάσει του πρώτου κριτηρίου αναθέσεως και η βαθμολογία βάσει του δευτέρου κριτηρίου αναθέσεως στηρίζονταν όχι μόνο σε ένα, αλλά σε περισσότερα θετικά και αρνητικά σχόλια τα οποία το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ως μη βαρυνόμενα με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ή τα οποία, δεδομένου ότι δεν μνημονεύονταν στην προσφυγή-αγωγή, δεν εξετάστηκαν. Το EUIPO φρονεί ότι το Γενικό Δικαστήριο όφειλε, κατά συνέπεια, να ελέγξει αν οι λοιπές αυτές παρατηρήσεις ήταν αφ' εαυτών επαρκείς για να δικαιολογήσουν την εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής βαθμολογία βάσει του σχετικού κριτηρίου αναθέσεως.

46 Με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον ακύρωσε την επίδικη απόφαση χωρίς να ελέγξει αν οι πλημμέλειες της αιτιολογίας που διαπιστώθηκαν στις σκέψεις 86, 89, 95, 134 και 135 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αρκούσαν, αφ' εαυτών ή σε συνδυασμό με την πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως την οποία επίσης εντόπισε, για την πραγματική αλλοίωση του τελικού αποτελέσματος του διαγωνισμού.

47 Οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. έχουν την άποψη ότι ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως και το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως που προβάλλει το EUIPO είναι αβάσιμα.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

48 Όσον αφορά τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως, διαπιστώνεται, ευθύς εξαρχής, ότι δεν συντρέχει λόγος να εξεταστεί ποιες επιπτώσεις είχε η σχετική με το πρώτο κριτήριο αναθέσεως πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από την εξέταση του πρώτου λόγου αναιρέσεως, το Γενικό Δικαστήριο κακώς διαπίστωσε τέτοια πλάνη.

49 Όσον αφορά το επιχείρημα ότι το Γενικό Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη τις επιπτώσεις που είχαν επί του κύρους της αποφάσεως περί αναθέσεως, αφενός, οι πλημμέλειες της αιτιολογίας της εν λόγω αποφάσεως και, αφετέρου, η πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως αναφορικά με το δεύτερο κριτήριο αναθέσεως, η οποία διαπιστώθηκε στη σκέψη 103 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επισημαίνεται ότι η ανεπάρκεια της αιτιολογίας ή η πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως αναφορικά με ορισμένο κριτήριο αναθέσεως δεν δικαιολογούν την ακύρωση αποφάσεως περί αναθέσεως, όταν η απόφαση αυτή περιέχει άλλα στοιχεία στα οποία μπορεί, από νομικής απόψεως, να στηριχτεί επαρκώς.

50 Σε μια τέτοια περίπτωση, οι λόγοι ακυρώσεως που αφορούν τις πλημμέλειες αυτές είναι αλυσιτελείς (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 12ης Ιουλίου 2001, Επιτροπή και Γαλλία κατά TF1, C-302/99 P και C-308/99 P, EU:C:2001:408, σκέψη 27, καθώς και της 26ης Απριλίου 2007, Alcon κατά ΓΕΕΑ, C-412/05 P, EU:C:2007:252, σκέψη 41).

51 Συναφώς, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, με τον δεύτερο λόγο αναιρέσεως και με το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO υποστηρίζει απλώς ότι το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε εσφαλμένα τη δική του νομολογία και ότι οι πλημμέλειες που διαπίστωσε δεν αλλοίωσαν το αποτέλεσμα της επίδικης αποφάσεως.

52 Ειδικότερα, το EUIPO ούτε προσδιορίζει ούτε αποδεικνύει ότι, εν προκειμένω, η επίδικη απόφαση δεν θα μπορούσε να είναι ευνοϊκότερη για την European Dynamics Luxembourg αν δεν είχαν εμφιλοχωρήσει οι διάφορες πλημμέλειες που διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο.

53 Υπό τις συνθήκες αυτές, το EUIPO δεν μπορεί βασίμως να υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο παρέλειψε να εξετάσει αν η πλάνη εκτιμήσεως αναφορικά με το δεύτερο κριτήριο αναθέσεως και οι πλημμέλειες της αιτιολογίας τις οποίες εντόπισε στην επίδικη απόφαση μπορούσαν να έχουν επίπτωση επί των ουσιαστικών διατάξεων της εν λόγω αποφάσεως.

54 Κατά συνέπεια, πρέπει να απορριφθούν ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως και το δεύτερο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως που προβάλλει το EUIPO.

Επί του πρώτου και του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

Επί του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

– Επιχειρήματα των διαδίκων

55 Με το πρώτο σκέλος του λόγου αναιρέσεως αυτού, το EUIPO υποστηρίζει ότι το Γενικό Δικαστήριο εκτίμησε εσφαλμένως το περιεχόμενο της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως την οποία υπέχει η αναθέτουσα αρχή βάσει του άρθρου 100, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού. Το Γενικό Δικαστήριο, εξετάζοντας χωριστά καθεμία από τις παρατηρήσεις της επιτροπής αξιολογήσεως, χωρίς να λάβει υπόψη το ευρύτερο πλαίσιο της αξιολογήσεως εντός του οποίου εντάσσονται, προσέδωσε στην εν λόγω υποχρέωση περιεχόμενο πιο αυστηρό από το περιεχόμενο που διαπίστωσε το Δικαστήριο στη σκέψη 21 της αποφάσεως της 4ης Οκτωβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής (C-629/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:617), απόφαση που μνημονεύεται στη σκέψη 129 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Κατά τη νομολογία αυτή, η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να παράσχει στον διαγωνιζόμενο ο οποίος δεν αναδείχτηκε ανάδοχος επισταμένη συνοπτική έκθεση του τρόπου κατά τον οποίο συνεκτιμήθηκε κάθε επιμέρους στοιχείο της προσφοράς του, ούτε λεπτομερή σύγκριση της προσφοράς του με την προσφορά του αναδόχου.

56 Οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. υποστηρίζουν ότι το σκέλος αυτό του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

57 Όσον αφορά το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, πρέπει να εξεταστεί αν, με το σκεπτικό που παρατίθεται αντιστοίχως στις σκέψεις 81 έως 86, 87 έως 89 και 90 έως 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο εφάρμοσε αυστηρότερες απαιτήσεις από εκείνες που απορρέουν από την απόφαση της 4ης Οκτωβρίου 2012, Ευρωπαϊκή Δυναμική κατά Επιτροπής (C-629/11 P, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2012:617).

58 Υπενθυμίζεται ότι, στις σκέψεις 20 έως 22 της αποφάσεως εκείνης, το Δικαστήριο έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι, κατά το άρθρο 100, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, του δημοσιονομικού κανονισμού, η αναθέτουσα αρχή ανακοινώνει σε κάθε υποψήφιο του οποίου η υποψηφιότητα δεν έγινε δεκτή ή σε κάθε προσφέροντα του οποίου η προσφορά δεν επελέγη τους λόγους της απορρίψεως της υποψηφιότητάς του ή της προσφοράς του και, σε κάθε προσφέροντα του οποίου η προσφορά κρίθηκε παραδεκτή και ο οποίος υποβάλλει εγγράφως αίτημα προς τούτο, τα σχετικά χαρακτηριστικά και πλεονεκτήματα της επιλεγείσας προσφοράς καθώς και το όνομα του αναδόχου. Εντούτοις, δεν μπορεί να απαιτηθεί από την αναθέτουσα αρχή να κοινοποιεί σε διαγωνιζόμενο του οποίου η προσφορά δεν επελέγη, αφενός, πέραν των λόγων απορρίψεως της προσφοράς του, επισταμένη συνοπτική έκθεση του τρόπου κατά τον οποίο κάθε επιμέρους στοιχείο της προσφοράς του συνεκτιμήθηκε κατά την αξιολόγησή της και, αφετέρου, στο πλαίσιο της ανακοινώσεως των χαρακτηριστικών και των σχετικών πλεονεκτημάτων της επιλεγείσας προσφοράς, ενδελεχή συγκριτική εξέταση της επιλεγείσας προσφοράς και της προσφοράς του μη επιλεγέντος διαγωνιζομένου. Ομοίως, η αναθέτουσα αρχή δεν υποχρεούται να παράσχει στον διαγωνιζόμενο του οποίου η προσφορά δεν επελέγη, κατόπιν γραπτού αιτήματός του, πλήρες αντίγραφο της εκθέσεως αξιολογήσεως.

59 Επιπλέον, η επιβαλλόμενη από το άρθρο 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ υποχρέωση αιτιολογήσεως πρέπει να εκτιμάται λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της συγκεκριμένης περιπτώσεως, ιδίως του περιεχομένου της πράξεως και της φύσεως των παρατιθέμενων λόγων. Η αιτιολογία δεν απαιτείται να προσδιορίζει όλα τα σχετικά πραγματικά και νομικά στοιχεία, καθόσον το ζήτημα αν η αιτιολογία πράξεως ανταποκρίνεται στις κατά το άρθρο 296 ΣΛΕΕ απαιτήσεις πρέπει να εκτιμάται με γνώμονα όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται, καθώς και το σύνολο των κανόνων δικαίου που διέπουν τον σχετικό τομέα (βλ., υπό την έννοια αυτή, απόφαση της 12ης Σεπτεμβρίου 2017, Αναγνωστάκης κατά Επιτροπής, C-589/15 P, EU:C:2017:663, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

60 Καταρχάς, επισημαίνεται ότι παρέλκει η εξέταση των αιτιάσεων που προβάλλει το EUIPO κατά της συλλογιστικής που εκτίθεται στις σκέψεις 90 έως 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, σχετικά με την εξέταση της ένατης αιτιάσεως του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως.

61 Πράγματι, στη σκέψη 36 της παρούσας αποφάσεως, έγινε δεκτό ότι οι σκέψεις 48 έως 55 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως βαρύνονται με πλάνη περί το δίκαιο και ότι οι σκέψεις 91 και 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεδομένου ότι δεν είναι δυνατόν να στηριχτούν στις ανωτέρω σκέψεις, στερούνται ερείσματος. Κατά συνέπεια, στην ίδια σκέψη της παρούσας αποφάσεως έγινε δεκτό ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση βαρύνεται με πλάνη περί το δίκαιο, καθόσον το Γενικό Δικαστήριο δέχτηκε την ένατη αιτίαση του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, διαπιστώνοντας πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως σε σχέση με το επίμαχο πρώτο κριτήριο αναθέσεως.

62 Περαιτέρω, όσον αφορά τις εκτιμήσεις που παρατίθενται στις σκέψεις 81 έως 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, υπενθυμίζεται ότι, με την έκτη αιτίαση του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. αμφισβήτησαν την εκτίμηση του EUIPO κατά την οποία δεν απαιτούσε καθένα από τα έργα έναν διαχειριστή προγράμματος, έναν κύριο διαχειριστή έργου και έναν διαχειριστή έργου.

63 Το Γενικό Δικαστήριο, κατόπιν εξετάσεως της αιτιάσεως αυτής, έκρινε, στις σκέψεις 85 και 86 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι έπρεπε να διαπιστωθεί έλλειψη αιτιολογίας ως προς την πτυχή αυτή, κατά την έννοια του άρθρου 296, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 100, παράγραφος 2, του δημοσιονομικού κανονισμού, λαμβανομένης υπόψη της ασάφειας της συγγραφής υποχρεώσεων καθώς και της σύντομης και αόριστης κρίσεως της επιτροπής αξιολογήσεως, στοιχείων που κατέστησαν αδύνατο τον έλεγχο του εύλογου χαρακτήρα της αρνητικής παρατηρήσεως που διατύπωσε το EUIPO για τους προτεινόμενους με την προσφορά της European Dynamics Luxembourg ρόλους του κύριου διαχειριστή έργου και του διαχειριστή έργου.

64 Το EUIPO, όμως, δεν διευκρινίζει από ποια ακριβώς άποψη το Γενικό Δικαστήριο, προκειμένου να συναγάγει το συμπέρασμα αυτό, εφάρμοσε αυστηρότερα κριτήρια από εκείνα που προκύπτουν από τη νομολογία που μνημονεύεται στις σκέψεις 57 έως 59 της παρούσας αποφάσεως.

65 Τέλος, στο πλαίσιο της συλλογιστικής που εκτίθεται στις σκέψεις 87 έως 89 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και αφορά την εξέταση της όγδοης αιτιάσεως του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η τελική παρατήρηση της επιτροπής αξιολογήσεως κατά την οποία «[τ]ο σύνολο της προσφοράς έχει πολύ λειτουργικό, όχι όμως στρατηγικό χαρακτήρα και δίδει έμφαση σε έναν τύπο διαχειριστή έργου διαφορετικό από εκείνον που προσδοκούσε το [EUIPO]» δεν είναι κατανοητή και ότι, ειδικότερα, η επισήμανση ότι το EUIPO προσδοκούσε έναν «διαφορετικό τύπο διαχειριστή έργου» αποτελούσε αόριστο και, ως εκ τούτου, μη επαληθεύσιμο σχόλιο.

66 Συναφώς, αρκεί να επισημανθεί, αφενός, ότι το EUIPO δεν αμφισβητεί ότι περιορίστηκε μόνον να προβάλει, κατά τη διάρκεια της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, ένα επιχείρημα επί του ζητήματος αυτού, όπως προκύπτει από τη σκέψη 88 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

67 Αφετέρου, το EUIPO δεν αμφισβητεί τις διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου όσον αφορά την έλλειψη αρκούντως σαφών και ακριβών κριτηρίων στη συγγραφή υποχρεώσεων καθώς και τον σύντομο και αόριστο χαρακτήρα των κρίσεων της επιτροπής αξιολογήσεως.

68 Συνεπώς, δεν αποδείχτηκε ενώπιον του Δικαστηρίου ότι το Γενικό Δικαστήριο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο.

69 Όπως επισημαίνει ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 77 και 78 των προτάσεών του, τα στοιχεία που προβάλλονται προς στήριξη της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως δεν ανατρέπουν το γεγονός ότι το Γενικό Δικαστήριο αξιολόγησε τις παρατηρήσεις της επιτροπής αξιολογήσεως που αμφισβητήθηκαν με την προσφυγή-αγωγή τόσο σε μεμονωμένη βάση όσο και εντάσσοντάς τες στο συνολικό πλαίσιο της αξιολογήσεως της σχετικής προσφοράς και ότι δεν ζήτησε από το EUIPO να προσκομίσει επισταμένη συνοπτική έκθεση του τρόπου κατά τον οποίο συνεκτιμήθηκε κάθε επιμέρους στοιχείο της προσφοράς αυτής ούτε ενδελεχή συγκριτική εξέταση της προσφοράς αυτής και των προσφορών με υψηλότερη κατάταξη.

70 Υπό τις συνθήκες αυτές, το πρώτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

Επί του τρίτου σκέλους του τρίτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

71 Με το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO υποστηρίζει, πρώτον, ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση περιέχει αντίφαση καθόσον, αφενός, στο πλαίσιο της εξετάσεως του τρίτου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο δεν διαπίστωσε, στις σκέψεις 112 έως 115 και 121 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, καμία πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως ούτε πλημμέλεια αιτιολογίας βαρύνουσα την αξιολόγηση της προσφοράς της European Dynamics Luxembourg βάσει του τετάρτου κριτηρίου αναθέσεως και, αφετέρου, μετά την ολοκλήρωση της εξετάσεως του πρώτου λόγου ακυρώσεως, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε, στις σκέψεις 134 και 135 της εν λόγω αποφάσεως, ότι δεν ήταν σε θέση να ελέγξει την ουσιαστική νομιμότητα της επίδικης αποφάσεως όσον αφορά την αξιολόγηση αυτή και ότι, συνεπώς, η εν λόγω απόφαση βαρυνόταν με πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως.

72 Οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. έχουν την άποψη ότι το σκέλος αυτό του τρίτου λόγου αναιρέσεως είναι αβάσιμο.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

73 Ασφαλώς, το Γενικό Δικαστήριο, στην πρώτη περίοδο της σκέψεως 134 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκανε μνεία του τετάρτου κριτηρίου αναθέσεως, παρά το γεγονός ότι, στις σκέψεις 112 έως 115 και 121 της αποφάσεως αυτής, έκρινε ότι το EUIPO δεν υπέπεσε συναφώς σε πλάνη εκτιμήσεως.

74 Εντούτοις, οι σκέψεις 134 και 135 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιέχουν απλώς συμπέρασμα που απορρέει από τις σκέψεις 81 έως 86, 87 έως 89 και 90 έως 95 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, οι οποίες αφορούν την εξέταση των αιτιάσεων με αντικείμενο το πρώτο κριτήριο αναθέσεως.

75 Επομένως, η αιτίαση του EUIPO σχετικά με τη συλλογιστική του Γενικού Δικαστηρίου που παρατίθεται στις σκέψεις 112 έως 115 και 121 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αφενός, και στις σκέψεις 134 και 135 της αποφάσεως αυτής, αφετέρου, δεν επηρεάζει το διατακτικό της εν λόγω αποφάσεως και, ως εκ τούτου, το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να κριθεί αλυσιτελές.

76 Από τα ανωτέρω έπεται ότι το πρώτο και το τρίτο σκέλος του τρίτου λόγου αναιρέσεως πρέπει να απορριφθούν.

Επί του τετάρτου λόγου αναιρέσεως

Επιχειρήματα των διαδίκων

77 Με το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO υποστηρίζει ότι δεν συντρέχει εν προκειμένω μία από τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, διότι η διαπίστωση ότι η επίδικη απόφαση βαρύνεται με παρανομίες στηρίζεται σε πολλαπλή πλάνη περί το δίκαιο στην οποία υπέπεσε το Γενικό Δικαστήριο. Επομένως, κακώς το Γενικό Δικαστήριο αναγνώρισε την εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης.

78 Επικουρικώς, το EUIPO υποστηρίζει ότι, στην περίπτωση κατά την οποία το Δικαστήριο αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση μόνον κατά το μέρος που το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε παραβίαση των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας, το Δικαστήριο θα πρέπει να αναιρέσει την απόφαση επίσης κατά το μέρος που αφορά την αποκατάσταση της ζημίας που φέρονται να υπέστησαν οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. Ειδικότερα, κατά το EUIPO, αφενός, όπως προκύπτει από τις σκέψεις 142 και 143 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, δεν υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ των πλημμελειών της αιτιολογίας που διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο και της φερόμενης ως προκληθείσας ζημίας. Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο, στο μέτρο κατά το οποίο δεν εξέτασε την επίπτωση της πολλαπλής πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως, η οποία διαπιστώθηκε στις σκέψεις 91 και 102 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, επί του τελικού αποτελέσματος της διαδικασίας αναθέσεως, δεν αιτιολόγησε επαρκώς το συμπέρασμα που περιλαμβάνεται στη σκέψη 144 της αποφάσεως αυτής, κατά το οποίο υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της ανωτέρω πλάνης και της προαναφερθείσας ζημίας.

79 Με το δεύτερο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO υποστηρίζει ότι η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι πλημμελής, καθόσον στην απόφαση αυτή υφίσταται αντίφαση μεταξύ, αφενός, του τμήματος του σκεπτικού που παρατίθεται στις σκέψεις 144, 146 και 150 της εν λόγω αποφάσεως και, αφετέρου, του σημείου 2 του διατακτικού της. Ειδικότερα, ενώ στο τμήμα αυτό του σκεπτικού η ζημία που υπέστη η European Dynamics Luxembourg εντοπίζεται στην απώλεια της ευκαιρίας της να καταταγεί στην πρώτη ή στη δεύτερη θέση βάσει του συστήματος της

προτεραιότητας, το διατακτικό υποχρεώνει την Ένωση να αποκαταστήσει τη ζημία την οποία προκάλεσε στην European Dynamics Luxembourg η απώλεια της ευκαιρίας να της ανατεθεί η σύμβαση-πλαίσιο με την ιδιότητα της πρώτης επιλεγείσας αντισυμβαλλομένης.

80 Με το τρίτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως, το EUIPO υποστηρίζει ότι το σημείο 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περιέχει σφάλμα εκ παραδρομής, κατά το μέρος που υποχρεώνει όχι το EUIPO, αλλά την Ένωση να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη η European Dynamics Luxembourg. Εντούτοις, κατά το EUIPO, βάσει του άρθρου 115 και του άρθρου 118, παράγραφος 3, του κανονισμού 207/2009, η υποχρέωση αυτή θα έπρεπε να είχε επιβληθεί στο EUIPO.

81 Οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. υποστηρίζουν καταρχάς ότι με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση αποδείχτηκε επαρκώς κατά νόμον η συνδρομή των προϋποθέσεων για τη θεμελίωση της ευθύνης της Ένωσης. Περαιτέρω, διατείνονται ότι ουδόλως υφίσταται αντίφαση μεταξύ, αφενός, των σκέψεων 144, 146 και 150 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως και, αφετέρου, του δευτέρου σημείου του διατακτικού της, δεδομένου ότι, για την αποκατάσταση της ζημίας που αυτές υπέστησαν λόγω απώλειας ευκαιρίας, πρέπει να ληφθεί υπόψη η συνολική έκταση που θα μπορούσε να έχει αυτή η απώλεια ευκαιρίας, και συγκεκριμένα η απώλεια της ευκαιρίας της European Dynamics Luxembourg να αναδειχτεί πρώτος αντισυμβαλλόμενος βάσει του συστήματος της προτεραιότητας. Τέλος, το γεγονός ότι το σημείο 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως κατονομάζει την Ένωση δεν είναι προϊόν πεπλανημένης κρίσεως, στο μέτρο κατά το οποίο η Ένωση φέρει γενικώς την ευθύνη για τις παράνομες ενέργειες ή παραλείψεις των θεσμικών και άλλων οργάνων της.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

82 Θα πρέπει, κατά πρώτο λόγο, να εξεταστεί το επιχείρημα που προέβαλε επικουρικώς το EUIPO, στο πλαίσιο του πρώτου σκέλους του τετάρτου λόγου αναιρέσεως.

83 Με το επιχείρημα αυτό, το EUIPO υποστηρίζει κατ' ουσίαν ότι στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση ούτε αποδείχτηκε η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως που διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο σε σχέση με το δεύτερο κριτήριο αναθέσεως και της ζημίας που υπέστη η European Dynamics Luxembourg λόγω της απώλειας ευκαιρίας, ούτε παρατέθηκε σχετική αιτιολογία.

84 Πρέπει να γίνει δεκτό ότι το επιχείρημα αυτό στηρίζεται στις περιστάσεις της υπό κρίση υποθέσεως.

85 Πράγματι, αφενός, όπως διαπιστώθηκε στη σκέψη 36 της παρούσας αποφάσεως, οι σκέψεις 53, 91 και 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως βαρύνονται με πλάνη περί το δίκαιο και, ως εκ τούτου, το Γενικό Δικαστήριο δεν μπορούσε βασίμως να διαπιστώσει οποιαδήποτε παρανομία λόγω παραβιάσεως των αρχών της ισότητας των ευκαιριών και της διαφάνειας καθώς και λόγω πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως σε σχέση με το πρώτο κριτήριο αναθέσεως.

86 Αφετέρου, το Γενικό Δικαστήριο, στη σκέψη 143 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, έκρινε ότι δεν ήταν δυνατό να αναγνωριστεί η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της διαπιστωθείσας πλημμελούς αιτιολογίας και των ζημιών που προέβαλαν οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ.

87 Ειδικότερα, η θεμελίωση της ευθύνης της Ένωσης θα προϋπέθετε την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ, αφενός, της μόνης ουσιαστικής παρανομίας η οποία έπληττε την αξιολόγηση της προσφοράς της European Dynamics Luxembourg και διαπιστώθηκε στη σκέψη 102 της αποφάσεως αυτής και, αφετέρου, της απώλειας ευκαιρίας.

88 Στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, όμως, το Γενικό Δικαστήριο δεν θεμελίωσε επαρκώς κατά νόμο την ύπαρξη τέτοιου αιτιώδους συνδέσμου. Ειδικότερα, το Γενικό Δικαστήριο δεν διαπίστωσε αν και σε ποιο βαθμό, με βάση τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση περιπτώσεως και αν δεν είχαν εμφιλοχωρήσει τα σφάλματα που διέπραξε το EUIPO, η European Dynamics Luxembourg θα είχε καταταγεί στην πρώτη θέση και θα είχε αναδειχτεί ανάδοχος.

89 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, δεδομένου ότι δεν συνέτρεχε μία από τις αναγκαίες προϋποθέσεις για τη θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης, το αίτημα αποζημιώσεως των European Dynamics Luxembourg κ.λπ. δεν έπρεπε να γίνει δεκτό από το Γενικό Δικαστήριο.

90 Συνεπώς, το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως που προβάλλει το EUIPO είναι βάσιμο.

91 Δεδομένου ότι το ως άνω σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως είναι βάσιμο, παρέλκει η εξέταση του δευτέρου και του τρίτου σκέλους του λόγου αυτού.

Επί της μερικής αναιρέσεως της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως

92 Από το σύνολο των ανωτέρω προκύπτει ότι η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, στις σκέψεις 53, 91 και 96, βαρύνεται με πλάνη περί το δίκαιο, στο μέτρο κατά το οποίο το Γενικό Δικαστήριο δέχτηκε τη δεύτερη αιτίαση του δευτέρου λόγου ακυρώσεως αναφορικά με το πρώτο κριτήριο αναθέσεως και την ένατη αιτίαση του πρώτου σκέλους του τρίτου λόγου ακυρώσεως σε σχέση με το εν λόγω κριτήριο αναθέσεως.

93 Όπως προκύπτει από τη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Γενικό Δικαστήριο στήριξε την κατά το σημείο 1 του διατακτικού της αποφάσεως αυτής ακύρωση της επίδικης αποφάσεως στο σύνολο των διαπιστωθεισών πλημμελειών, με τις οποίες βαρυνόταν η αξιολόγηση της επίμαχης προσφοράς βάσει του πρώτου και του δευτέρου κριτηρίου αναθέσεως. Πάντως, μολονότι οι διαπιστώσεις του Γενικού Δικαστηρίου στις σκέψεις 53, 91 και 96 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως δεν μπορούν να αποτελέσουν δικαιολογητική βάση για την ακύρωση της επίδικης αποφάσεως, εντούτοις, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 111 των προτάσεών του, οι πλημμέλειες που διαπίστωσε το Γενικό Δικαστήριο στις σκέψεις 86, 89, 95, 102 και 135 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως αρκούν για να δικαιολογήσουν την ακύρωση της αποφάσεως αυτής από το Γενικό Δικαστήριο. Ως εκ τούτου, δεν επιβάλλεται η αναίρεση του σημείου 1 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.

94 Αντιθέτως, επιβάλλεται η αναίρεση του σημείου 2 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με το οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεώθηκε να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη η European Dynamics Luxembourg λόγω της απώλειας της ευκαιρίας να της ανατεθεί η επίμαχη σύμβαση με την ιδιότητα της πρώτης επιλεγείσας αντισυμβαλλομένης βάσει του συστήματος της προτεραιότητας, δεδομένου ότι το πρώτο σκέλος του τετάρτου λόγου αναιρέσεως κρίθηκε βάσιμο.

95 Δεδομένης της αναιρέσεως του τμήματος αυτού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, τα σημεία 4 και 5 του διατακτικού της, που αφορούν τον προσδιορισμό του ακριβούς αριθμητικού ποσού της αποζημιώσεως, πρέπει επίσης να αναιρεθούν.

96 Υπό τις συνθήκες αυτές, το σημείο 6 του διατακτικού της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως περί των δικαστικών εξόδων πρέπει επίσης να αναιρεθεί.

Επί των προσφυγών-αγωγών που ασκήθηκαν ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου

97 Κατά το άρθρο 61, πρώτο εδάφιο, δεύτερη περίοδος, του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Δικαστήριο μπορεί, σε περίπτωση αναιρέσεως της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου, να αποφανθεί οριστικώς επί της διαφοράς, εφόσον αυτή είναι ώριμη προς εκδίκαση.

98 Η υπό κρίση υπόθεση εμπίπτει σε αυτή την περίπτωση. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξεταστεί το αίτημα αποζημιώσεως που διατύπωσαν οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. στο πλαίσιο της προσφυγής-αγωγής αυτής, με σκοπό την αποκατάσταση της ζημίας που φέρονται να υπέστησαν λόγω της απώλειας της ευκαιρίας της European Dynamics Luxembourg να της ανατεθεί η σύμβαση-πλαίσιο με την ιδιότητα της πρώτης επιλεγείσας αντισυμβαλλομένης βάσει του συστήματος της προτεραιότητας.

99 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, εξωσυμβατική ευθύνη του EUIPO μπορεί να θεμελιωθεί εφόσον συντρέχει σύνολο προϋποθέσεων, και συγκεκριμένα εφόσον η προσαπτόμενη σε αυτό πράξη ή παράλειψη είναι παράνομη, η ζημία είναι υποστατή και υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της προσαπτόμενης πράξεως ή παραλείψεως και της προβαλλόμενης ζημίας (βλ., υπ' αυτή την έννοια, απόφαση της 10ης Ιουλίου 2014, Νικολάου κατά Ελεγκτικού Συνεδρίου, C-220/13 P, EU:C:2014:2057, σκέψη 52 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ομοίως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου συνάγεται ότι, προκειμένου να μπορεί να θεμελιωθεί εξωσυμβατική ευθύνη της Ένωσης, η ζημία πρέπει να είναι πραγματική και βέβαιη και πρέπει να προκύπτει κατά τρόπο αρκούντως άμεσο από την παράνομη πράξη ή παράλειψη των θεσμικών οργάνων (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 61 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

100 Εν πάση περιπτώσει, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, εναπόκειται στον διάδικο που επικαλείται την ύπαρξη εξωσυμβατικής ευθύνης της Ένωσης να προσκομίσει πειστικά αποδεικτικά στοιχεία ως προς την ύπαρξη ή την έκταση της ζημίας που προβάλλει καθώς και να αποδείξει την ύπαρξη αρκούντως άμεσου αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της επίμαχης πράξεως ή παραλείψεως του εμπλεκόμενου οργάνου και της προβαλλόμενης ζημίας (απόφαση της 30ής Μαΐου 2017, Safa Nicu Sepahan κατά Συμβουλίου, C-45/15 P, EU:C:2017:402, σκέψη 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

101 Διαπιστώνεται συναφώς ότι, όπως προκύπτει από το κείμενο του δικογράφου της προσφυγής-αγωγής που κατατέθηκε ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, το δικόγραφο αυτό προδήλως δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που ορίζει η νομολογία αυτή. Πράγματι, οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. ζήτησαν, μεταξύ άλλων, αποζημίωση για το εκτιμώμενο μεικτό κέρδος που θα αποκόμιζε η European Dynamics Luxembourg αν της είχε ανατεθεί η επίμαχη σύμβαση, περιοριζόμενες απλώς και μόνο στο επιχείρημα ότι «εμποδίστηκε κατά τρόπο ανεπανόρθωτο η ανάθεση των σχετικών συμβάσεων» στην επιχείρηση αυτή. Εντούτοις, οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. δεν τεκμηρίωσαν εάν και σε ποιο βαθμό, με βάση τα πραγματικά περιστατικά της υπό κρίση περιπτώσεως και αν δεν είχαν εμφιλοχωρήσει τα σφάλματα που διέπραξε το EUIPO, η European Dynamics Luxembourg θα είχε καταταγεί στην πρώτη θέση και θα είχε αναδειχτεί ανάδοχος. Επομένως, δεν απέδειξαν ούτε το υποστατό της ζημίας ούτε τον αιτιώδη σύνδεσμο μεταξύ της προσαπτόμενης πράξεως και της προβαλλόμενης ζημίας.

102 Εν πάση περιπτώσει, ένα τέτοιο αποζημιωτικό αίτημα θα μπορούσε να στηριχθεί μόνον στη διαπιστωθείσα με τη σκέψη 102 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως παρανομία που διέπραξε το EUIPO κατά την αξιολόγηση του δευτέρου κριτηρίου αναθέσεως. Ακόμη όμως και αν η προσφορά της European Dynamics Luxembourg είχε βαθμολογηθεί με το σύνολο των διαθεσίμων στο πλαίσιο του δευτέρου κριτηρίου αναθέσεως μορίων, δεν θα είχε καταταγεί σε καλύτερη θέση. Πράγματι, αν η προσφορά αυτή είχε συγκεντρώσει τη μέγιστη δυνατή βαθμολογία στο πλαίσιο του δευτέρου κριτηρίου αναθέσεως, η τελική βαθμολογία της προσφοράς της θα ήταν χαμηλότερη από την τελική βαθμολογία των προσφορών που κατετάγησαν στην πρώτη και στη δεύτερη θέση.

103 Υπό τις συνθήκες αυτές, το αίτημα αποζημιώσεως που υπέβαλε η European Dynamics Luxembourg κ.λπ. απορρίπτεται.

Επί των δικαστικών εξόδων

104 Δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η αίτηση αναιρέσεως απορρίπτεται ως αβάσιμη ή όταν γίνεται δεκτή και το Δικαστήριο κρίνει το ίδιο οριστικά τη διαφορά, αυτό αποφαίνεται επί των δικαστικών εξόδων.

105 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στην αναιρετική διαδικασία δυνάμει του άρθρου 184, παράγραφος 1, του εν λόγω Κανονισμού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 3, του ίδιου Κανονισμού, σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

106 Δεδομένου ότι η αίτηση αναιρέσεως του EUIPO έγινε εν μέρει δεκτή και εν μέρει απορρίφθηκε, το EUIPO και οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. θα πρέπει να υποχρεωθούν να φέρουν τα δικαστικά έξοδα στα οποία αντιστοίχως υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της αναιρετικής διαδικασίας.

107 Όσον αφορά τα δικαστικά έξοδα της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου, δεδομένου ότι η προσφυγή-αγωγή έγινε εν μέρει δεκτή και εν μέρει απορρίφθηκε, το EUIPO και οι European Dynamics Luxembourg κ.λπ. θα πρέπει να υποχρεωθούν να φέρουν τα δικαστικά έξοδα στα οποία αντιστοίχως υποβλήθηκαν.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τέταρτο τμήμα) αποφασίζει:

1) **Αναιρεί την απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 7ης Οκτωβρίου 2015, European Dynamics Luxembourg κ.λπ. κατά ΓΕΕΑ (T-299/11, EU:T:2015:757), κατά το μέρος που,**

   – **με το σημείο 2 του διατακτικού, η Ευρωπαϊκή Ένωση υποχρεώθηκε να αποκαταστήσει τη ζημία που υπέστη η European Dynamics Luxembourg SA λόγω της απώλειας της ευκαιρίας να της ανατεθεί η σύμβαση-πλαίσιο με την ιδιότητα της πρώτης επιλεγείσας αντισυμβαλλομένης βάσει του συστήματος της προτεραιότητας, και**

   – **με τα σημεία 4 και 5 του διατακτικού, ζητήθηκε από τους διαδίκους να γνωστοποιήσουν στο Γενικό Δικαστήριο το ακριβές αριθμητικό ποσό της αποζημιώσεως, το οποίο θα καθόριζαν από κοινού κατόπιν συμφωνίας, ή, σε περίπτωση μη επιτεύξεως συμφωνίας, τα αιτήματά τους, συνοδευόμενα από συγκεκριμένα αριθμητικά στοιχεία.**

2) **Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως κατά τα λοιπά.**

3) **Απορρίπτει το αίτημα αποζημιώσεως των European Dynamics Luxembourg SA, Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ και European Dynamics Belgium SA στην υπόθεση T-299/11.**

4) **Καταδικάζει το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EUIPO) καθώς και τις European Dynamics Luxembourg SA, Ευρωπαϊκή Δυναμική – Προηγμένα Συστήματα Τηλεπικοινωνιών Πληροφορικής και Τηλεματικής ΑΕ και European Dynamics Belgium SA στα δικαστικά έξοδα στα οποία αντιστοίχως υποβλήθηκαν στο πλαίσιο τόσο της αναιρετικής διαδικασίας όσο και της διαδικασίας ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου.**

(υπογραφές)